

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**77-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

16 травня – 22 травня 2025 р.

БЕЗПЕКООРІЄНТОВАНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України з 2022 р. кардинально трансформувала стратегічні підходи до забезпечення національної та економічної безпеки. В умовах гібридної війни, де інформаційна складова відіграє не менш важливу роль, ніж військова, формування безпекоорієнтованого інформаційного середовища постає як один з ключових напрямів протидії зовнішнім і внутрішнім загрозам [1]. Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах цифровізації економіки, що супроводжується стрімким зростанням кіберзагроз, поширенням дезінформації та інформаційно-психологічного впливу на суспільство.

Метою цього дослідження є обґрунтування концептуальних засад формування безпекоорієнтованого інформаційного середовища як необхідної передумови стійкості економічної системи України у воєнний і повоєнний періоди, з урахуванням сучасних викликів цифрової доби.

Інформаційне середовище економіки сьогодні є не лише інструментом комунікації та координації суб'єктів ринку, а й ареною стратегічного протиборства. Російська агресія супроводжується потужними хвилями деструктивного інформаційного впливу, спрямованого на підрив довіри до інститутів влади, дискредитацію міжнародної допомоги, зниження інвестиційної привабливості та порушення інформаційного балансу в суспільстві.

У відповідь на це Україна має формувати інформаційне середовище, що базується на принципах прозорості, достовірності, кіберзахисту та стратегічної комунікації. Основними структурними компонентами такого середовища повинні стати:

Кібербезпека як основа захисту критичної інформаційної інфраструктури. Під час війни кібератаки стали інструментом порушення функціонування енергетичних, фінансових і логістичних систем. В умовах післявоєнної відбудови зміцнення кіберрезистентності є критичним для залучення інвестицій та гарантування сталого розвитку [2].

Антидезінформаційна політика як елемент інформаційного імунітету суспільства. Варто створити багаторівневу систему моніторингу та нейтралізації деструктивних наративів, що поширюються через соціальні

медіа, а також стимулювати розвиток цифрової медіаграмотності населення [3].

Електронне урядування як механізм зміцнення довіри до держави. Інтеграція цифрових сервісів із надійними системами автентифікації та захисту персональних даних дозволить знизити ризики маніпуляцій та зловживань, що є надзвичайно важливо в періоди нестабільності [4].

Інформаційна дипломатія як інструмент економічної безпеки. Створення позитивного міжнародного іміджу України, поширення об'єктивної інформації про стан економіки, реформи та потреби у відбудові сприяє залученню партнерів, інвесторів та донорських ресурсів [5].

Штучний інтелект як засіб швидкої ідентифікації ризиків. Інтеграція AI-рішень у процеси моніторингу інформаційного поля дозволяє автоматизувати виявлення загроз, аналізувати динаміку наративів і прогнозувати потенційні атаки на інформаційну та економічну безпеку.

Отже, формування безпекоорієнтованого інформаційного середовища є не лише відповіддю на актуальні виклики, а й довгостроковою інвестицією в економічну стійкість та суверенітет держави. Україна має унікальну можливість поєднати досвід протидії сучасним загрозам з інноваційними цифровими рішеннями, створивши систему, здатну забезпечити стабільність економіки в умовах воєнної та повоєнної трансформації.

Ефективна інформаційна політика, що інтегрує безпекові, технологічні й соціальні компоненти, має стати одним із ключових пріоритетів державного управління на найближче десятиліття.

Література:

1. Buriak A., Masliy O. *Strategic foundations of security-oriented international space: economic, informational and ecological dimensions*. *Економіка і регіон*. 2024. №1 (92). С. 281–287. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.1\(92\).3341](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.1(92).3341)

2. Буряк А.А. *Інвестиційне співробітництво між Україною та ЄС у промисловості: регіональний розріз*. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Економіка і менеджмент». 2017. № 25/2017. С. 49 – 53. <http://reposit.pntu.edu.ua/handle/PolNTU/1662>

3. Buriak A., Levchenko I. *The role of international organizations in the formation of a security-oriented information environment and the implementation of strategies for ensuring the economic and ecological security of Ukraine*. *Current problems of sustainable development*. 2024. No 1. Vol. 1. P. 7–12.

4. Masliy O.A., Buriak A.A. (2023). *Transformation of threats for the economic security and security of the information environment of Ukraine in the conditions of a full-scale war*. *State and regions*. Series: *Economics and Business*, vol. 3(129), pp. 28–32.

5. Буряк А.А., Кудряшова Д.О., Сторожук Л.М. *Стратегія розвитку digital-економіки в Україні: національна візія та виклики глобалізації. Система управління відходами в циркулярній економіці: фінансові, соціальні, еко-логічні та енергетичні детермінанти* : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2023. С. 239–248.